

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

اداره کل قوانین و تندیسی

بنیاد

شورای محترم نگهبان

اداره کل سرکاری شورای نگهبان

شماره ۷۷۰

تاریخ ۲۹/۱۲/۱۳۶۹

میتوانید از این پیوست برای دریافت محتوا استفاده کنید.

لایحه شماره ۴۱۰۲۰ مودخ ۱۳۶۹/۴/۱۸ دولت درخصوص بیمه بیکاری که یک فوریت آن در جلسه علنی روز یکشنبه ۱۳۶۹/۴/۲۴ تصویب شده بود، در جلسه علنی روز دوشنبه ۱۳۶۹/۶/۲۶ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی بمتصرفه رسیده است که در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی برای رسیدگی و اظهارنظر آن شورای محترم بهم پیوست ارسال می‌گردد . / ن

رئیس مجلس شورای اسلامی

مهدی کروبی

جمهوری اسلامی ایران

مجله شورای اسلامی

اداره کل قوانین و تندرویسی

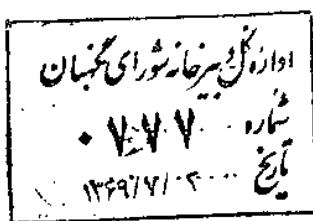
شماره ۱۷۲۰ نسخه

تاریخ ۱۳۹۰ مرداد

پیوست

تعالیٰ

لایحه بیمه بیکاری

ماده ۱ - کلیه مملوکین قانون تامین اجتماعی که تابع قوانین کار و کارکشاورزی هستند مشمول مقررات این قانون میباشد.

تبصره - گروههای زیر از شمول مقررات این قانون مستثنی هستند.

۱- بازنشستگان و ازکارافتادگان کلی.

۲- صاحبان حرف و مشاغل آزاد و بیمه شدگان اختیاری.

۳- اتباع خارجی.

ماده ۲ - بیکاراز نظر این قانون بیمه شده‌ای است که بدون میل واردۀ بیکارشده و آماده کار باشد.

تبصره ۱ - بیمه شدگانی که به علت تغییرات ساختار اقتصادی واحد مربوطه به تشخیص وزارت‌خانه ذیربطری و تأیید شورای عالی کاربیکار موقع شناخته شوند نیز مشمول مقررات این قانون خواهند بود.

تبصره ۲ - بیمه شدگانی که به علت بروز حوادث قهریه و غیر متوجه از قبیل سیل، زلزله، جنگ، آتش سوزی و ... بیکار میشوند با معرفی واحد کار و امور اجتماعی محل از مقرری بیمه بیکاری استفاده خواهند کرد.

ماده ۳ - بیمه بیکاری به عنوان یکی از حمایت‌های تامین اجتماعی است و سازمان تامین اجتماعی مکلف است با دریافت حق بیمه مقرر، به بیمه شدگانی که طبق مقررات این قانون بیکار میشوند مقرر بیمه بیکاری پرداخت نماید.

ماده ۴ - بیمه شده بیکار یا معرفی کتبی واحد کار و امور اجتماعی محل از مزایای این قانون منتفع خواهد شد.

تبصره - بیکاران مشمول این قانون کلیه حقوق و مزايا و خسارات مربوطه (موضوع قانون کار) را دریافت خواهند نمود.

ماده ۵ - حق بیمه بیکاری به میزان (۳٪) مزد بیمه شده میباشد که کلا "توسط کارفرماناتیمین و پرداخت خواهد شد.

تبصره - مزد بیمه شده و نحوه تشخیص تعیین حق بیمه بیکاری، چگونگی وصول آن، تکلیف بیمه شده و کارفرما و همچنین نحوه رسیدگی به اعتراض، تخلفات و سایر مقررات مربوطه در این مورد بر اساس ضوابطی است که برای حق بیمه سایر حمایتهاي تامین اجتماعی در قانون و مقررات تامین اجتماعی پیش بینی شده است.

جمهوری اسلامی ایران

مجله شورای اسلامی

اداره کل قوانین و نهادهای

- ۲ -

تعالیٰ بیمه

بیمه

ماده ۶ - بیمه‌شدگان بیکار در صورت احراز شرایط زیر استحقاق دریافت مقرری
بیمه بیکاری را خواهند داشت .

الف - بیمه شده قبل از بیکارشدن حداقل (۶) ماه سابقه پرداخت حق بیمه را
داشته باشد . مشمولین تبصره (۲) ماده (۲) این قانون از شمول این بند مستثنی
می‌باشد .

ب - بیمه شده مکلف است ظرف (۳۰) روز از تاریخ بیکاری بالاعلا مراتب بیکاری به
واحدهای کار و امور اجتماعی آمادگی خود را برای اشتغال به کار تخصصی و امانتها مان اطلاع دهد .
مراجمع بعد از سی روز با عذر موجه با تشخیص هیات حل اختلاف تاسمه ما مکان پذیر خواهد بود .
ج - بیمه شده بیکار مکلف است در دوره‌های کارآموزی و سوادآموزی که توسط
واحد کار و امور اجتماعی و نهضت سوادآموزی و یا سایر واحدهای ذیرپیش با تایید وزارت
کار و امور اجتماعی تعیین می‌شود شرکت نموده و هر دو ماه بیکار کواهی لازم در این مورد را به
شعب تامین اجتماعی تسلیم نماید .

تبصره ۱ - کارگرانی که در زمان دریافت مقرری بیمه بیکاری به شغل یا مشاغلی گمارده
شوند که میزان حقوق و مزایای آن از مقرری بیمه بیکاری متغیر کمتر باشد مابالغ تفاوت
دریافتی بیمه شده از حساب صندوق بیمه بیکاری پرداخت خواهد شد .

تبصره ۲ - مدت دریافت مقرری بیمه بیکاری جز سوابق پرداخت حق بیمه بیمه شده
از نظر بازنیستگی ، از کارافتادگی و فوت محسوب خواهد شد .

ماده ۷ - مدت پرداخت مقرری بیمه بیکاری و میزان آن بشرح زیر است .

الف - جمع مدت پرداخت مقرری از زمان برخورد از مزایای بیمه بیکاری اعم از
دوره اجرای آزمایشی و یا داشتی آن برای مجردین حداقل (۳۶) ماه و برای متاهلین یا
متکفین حداقل (۵۰) ماه بر اساس سبقه‌کلی پرداخت حق بیمه و بشرح جدول ذیل می‌باشد .

حداکثر مدت استفاده از مقرری
جمعی باحتساب دوره‌های قبلی

سابقه پرداخت حق بیمه

برای مجردین برای متاهلین یا متکفین

از (۶) ماه لغایت (۲۴) ماه	(۱۲) ماه	(۶) ماه
از (۲۵) ماه لغایت (۱۲۰) ماه	(۱۸) ماه	(۱۲) ماه
از (۱۲۱) ماه لغایت (۱۸۰) ماه	(۲۶) ماه	(۱۸) ماه

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

اداره کل قوانین و تندیسی

- ۳ -

تعالیٰ بسم

شماره

تاریخ

پیوست

از (۱۸۱) ماه لغایت (۲۴۰) ماه (۳۶) ماه
از (۲۴۱) ماه به بالا (۵۰) ماه (۳۶)
تبصره - افراد مسن مشمول این قانون که دارای ۵۵ سال سن و بیشتر می باشند
مادامیکه مشغول بکار نشده اند میتوانند تاریخی داشت پوشش بیمه
بیکاری باقی بمانند .

ب - میزان مقری روزانه بیمه شده بیکار معادل (۵۵٪) متوسط مزد یا حقوق و یا
کارمزد روزانه بیمه شده می باشد . به مقری افراد متاهل یا متكلف ، تا حد اکثر (۴٪)
نفر از افراد تحت تکفل به ازاء هر یک از آنها به میزان (۱۰٪) حداقل دستمزد افزوده
خواهد شد . در هر حال مجموع دریافتی مقری بکیر نباید از حداقل دستمزد ، کمتر و از
(۸۰٪) متوسط مزد یا حقوق وی بیشتر باشد .

ج - مقری بیمه بیکاری از روز اول بیکاری قابل پرداخت است .

تبصره ۱ - متوسط مزد یا حقوق روزانه بیمه شده بیکار به منظور محاسبه مقری
بیمه بیکاری عبارتست از جمع کل دریافتی بیمه شده که به مأخذ آن حق بیمه دریافت
شده در آخرین (۹۰) روز قبل از شروع بیکاری تقسیم بر روزهای کار ، و در مورد
بیمه شدگانی که کارمزد دریافت می کنند آخرین مزد عبارتست از جمع کل دریافتی
بیمه شده که به مأخذ آن حق بیمه دریافت شده در آخرین (۹۰) روز قبل از شروع
بیکاری تقسیم بر (۹۰٪) در صورتی که بیمه شده کارمزد ، ظرف (۳) ماه مذکور مدتی از
غرامت دستمزد استفاده نموده باشد متوسط مزدی که مبنای محاسبه غرامت دستمزد قرار
گرفته به منزله دستمزد ایام بیکاری تلقی و در محاسبه منظور خواهد شد .

تبصره ۲ - افراد تحت تکفل موضوع این ماده عبارتند از .

۱ - همسر (زن یا شوهر)

۲ - فرزندان انانث مدام که ازدواج ننموده و فاقد حرفه و شغل باشند .

۳ - فرزندان ذکر که سن آنان کمتر از هجده سال تمام باشد و یا منحصراً به
تحصیل اشتغال داشته و یا طبق نظر پزشک معتمد سازمان تامین اجتماعی ، از کارافتاده
کلی باشند .

۴ - پدر و مادر که سن پدر از (۶۰) سال متجاوز باشد و یا طبق نظر پزشک معتمد
سازمان تامین اجتماعی از کارافتاده کلی باشند و در هر حال معاش آنان منحصر اتوسط
بیمه شده تامین گردد .

۵ - خواهر و برادر تحت تکفل در صورت داشتن شرایط مربوط به فرزندان انانث
و ذکور ، مذکور در بندهای (۲) و (۳) این تبصره .

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

اداره کل قوانین و تندرویی

تعالیٰ بسم

- ۴ -

شماره

تاریخ

پیوست

- تبصره ۳ - دریافت مقری بیمه بیکاری مانع از دریافت مستمری جزئی نمیگردد .
- تبصره ۴ - در صورت بیکاری زوجین فقط یکی از آنان (زن یا شوهر) محق به استفاده از افزایش مقری به ازاء هریک از فرزندان خواهد بود .
- تبصره ۵ - بیمه شده بیکار و افراد تحت تکفل ، در مدت دریافت مقری بیمه بیکاری از خدمات درمانی موضوع بندهای "الف" و "ب" ماده (۳) قانون تامین اجتماعی استفاده خواهند کرد .
- تبصره ۶ - مقری بیمه بیکاری مانند سایر مستمریهای تامین اجتماعی از پرداخت هرگونه مالیات معاف خواهد بود .
- ماده ۸ - در موارد زیر مقری بیمه بیکاری قطع خواهد شد .
- الف - زمانی که بیمه شده مجدداً اشتغال به کار یابد .
 - ب - بنا به اعلام واحد کار و امور اجتماعی محل و یا نهضت سواد آموزی و سایر واحدهای ذیربط از طریق وزارت کار و امور اجتماعی ، بیمه شده بیکار بدون عذر موجه شرکت در دوره های کارآموزی یا سوادآموزی خودداری نماید .
 - ج - بیمه شده بیکار از قبول شغل تخصصی خود و یا شغل مشابه پیشنهادی خودداری ورزد .
 - د - بیمه شده بیکار ضمن دریافت مقری بیمه بیکاری مشمول استفاده از مستمری بازنشستگی و یا از کارافتادگی کلی شود .
 - ه - بیمه شده به نحوی از انجاء بادریافت مزد ایام بلا تکلیفی به کار مربوطه اعاده گردد .

- تبصره ۱ - در صورتی که پس از پرداخت مقری بیمه بیکاری محرز شود که بیکاری بیمه شده ، ناشی از میل و اراده او بوده است کارگر موظف به استرداد وجهه دریافتی به سازمان تامین اجتماعی خواهد بود . مشمولین بند (ه) این ماده نیز مکلف به باز پرداخت مقری بیمه بیکاری دریافتی ، به سازمان مذکور میباشد .
- تبصره ۲ - چنانچه بیمه شده بیکار اشتغال مجدد خود را مکنوم داشته و مقری بیمه بیکاری را دریافت کرده باشد ، ملزم به باز پرداخت مقری دریافتی از تاریخ اشتغال خواهد بود .

- تبصره ۳ - دریافت کمک هزینه حین کارآموزی مانع استفاده از مقری بیمه بیکاری نخواهد بود .

- ماده ۹ - کارفرمایان موظفند با هماهنگی شرکاهای اسلامی و یا نمایندگان کارگران ،

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

اداره کل قوانین و تندرویی

- ۵ -

پیوست

تعالیٰ پنهان

فهرست محلهای خالی شغل را که ایجاد می‌شوند به مراکز خدمات اشتغال محل اعلام نمایند . محلهای شغلی مذکور (به استثنای رده‌های شغلی کارشناسی به بالا) منحصراً توسط مراکز خدمات اشتغال و با معرفی بیکاران تامین می‌گردد .

تبصره ۱ - دولت مکلف است همه ساله از طریق سیستم یانکی و منابع اعتباری سازمان تامین اجتماعی و با استفاده از اعتبارات قرضالحسنه ، طرحهای اشتغال‌زای - مشخصی را جهت اشتغال به کار بیکاران مشمول این قانون در بودجه سالانه کشور پیش‌بینی و راساً یا از طریق شرکتهای تطونی و یا خصوصی و با نظارت وزارت کار و امور اجتماعی به مورد اجرا کذاres .

تبصره ۲ - بیکاران مشمول این قانون در اخذ پروانه‌های کسب و کار و موافقت اصولی و تأسیس واحدهای اقتصادی از وزارت‌خانه‌های صنعتی ، کشاورزی و خدماتی با معروفی وزارت کار و امور اجتماعی در اولویت قرار خواهد داشت .

تبصره ۳ - سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای وزارت کار و امور اجتماعی مکلف است همزمان با اجرای قانون بیمه بیکاری ، آموزش مهارت‌های موردنیاز بازارکار و نیز بازارآموزی و تجدیدمهارت کارگران تحت پوشش بیمه بیکاری موضوع بند "ج" ماده (۷) این قانون را در مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای ویامراکز آموزش جوارکارخانجات فراهم نماید . هزینه‌های مربوط از محل اعتبارات حساب صندوق بیمه بیکاری مطابق آئین‌نامهای که به پیشنهاد سازمانهای آموزش فنی و حرفه‌ای کشور و تامین اجتماعی تهیه و تصویب و وزرای کار و امور اجتماعی و بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی خواهد سید قابل پرداخت است .

تبصره ۴ - نهضت سوادآموزی موظف است با همکاری کارفرمایان و وزارت‌خانه‌های ذی‌ربط نسبت به تشکیل کلاسهای سوادآموزی برای بیسوادان مشمول این قانون اقدام نماید .

ماده ۱۰ - سازمان تامین اجتماعی مکلف است حسابهای درآمد حق بیمه بیکاری و پرداخت مقری بیمه بیکاری موضوع این قانون را جداگانه نگهداری و در صورت‌های مالی خود منعكس نماید و گزارش عملکرد مالی خود را هرسال بیکار به وزیر بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی و وزیر کار و امور اجتماعی و شورای اقتصاد ارائه نماید .

ماده ۱۱ - وزارت کار و امور اجتماعی و سازمان تامین اجتماعی مجری این قانون خواهد بود .

ماده ۱۲ - سازمان تامین اجتماعی مکلف است هزینه‌های موضوع این قانون را منحصراً از محل درآمدهای ناشی از آن تامین نماید .

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

اداره کل قوانین و متدنوسی

- ۶ -

پیوست

تعالیٰ بسم

هزینه‌های اداری و پرسنلی هر دو دستگاه مجری قانون بطوری که از (۱۵ %) میزان مقری پرداختی به بیمه شدگان تجاوز ننماید با تایید وزیر بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی و وزیرکار و امور اجتماعی تبیین و تخصیص داده می‌شود .

ماده ۱۳ - زمان اجرای این قانون از زمان اتمام قانون آزمایشی بیمه بیکاری (۱۳۶۹/۵/۶) لازم الاجراست .

ماده ۱۴ - آئین نامه اجرائی این قانون ظرف یک ماه توسط وزارت کار و امور اجتماعی و سازمان تامین اجتماعی تهیه و تصویب هیات وزیران خواهد رسید . لایحه قانونی فوق مشتمل بر چهارده ماده و بیست و یک تبصره در جلسه علنی روز دوشنبه مورخ بیست و ششم شهریور ماه یکهزار و سیصد و شصت و نه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است .

رئیس مجلس شورای اسلامی
مهدی کروبی